

ความเข้าใจในการใช้คำช่วยของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น

UNDERSTANDING OF USING PARTICLES OF BASIC JAPANESE LANGUAGE LEARNERS

อภิชาติ คานนนิม^{1*}

Apichart Karnnim^{1*}

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ 422 ถนนมรุพงษ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000¹

Rajabhat Rajanagarindra University, 422 Marupong Rd., Na-Muang, Muang, Chachoengsao, 24000¹

*Corresponding author E-mail: karnnim@hotmail.com

(Received: 2 May, 2022; Revised: 28 Jun, 2022; Accepted: 28 Jun, 2022)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจในการใช้คำช่วยของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น รวมถึงศึกษา ลักษณะข้อผิดพลาดและสาเหตุในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นผิดพลาดของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น โดยใช้แบบทดสอบ วัดความเข้าใจในการใช้คำช่วยแบบเลือกคำตอบจำนวน 42 ข้อ ประชากรเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา AGE211 ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 120 คน ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติเป็นค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่าประชากรมีระดับความเข้าใจในการใช้คำช่วยคะแนน เฉลี่ยร้อยละ 48.27 คำช่วยที่ประชากรทำคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 และน้อยที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ คำช่วย mo ที่ใช้แสดงความสอดคล้องกับนามวลีในเนื้อหาประโยคที่นำมาก่อน ซึ่งการใช้ต้องพิจารณาความหมายของประโยคที่ นำมาก่อน จึงทำให้คำช่วย mo มีวิธีใช้ที่ยาก ถัดมาคือคำช่วย kara แสดงสถานที่ที่เคลื่อนที่จากมา พบว่ามีใช้ในเอกสาร ประกอบการสอนรายวิชา AGE211 ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร บทที่ 2 เพียงบทเดียว และไม่ได้นำมาใช้ในบทอื่นอีก และสุดท้ายคือคำช่วย to ที่ใช้เชื่อมคำนามแสดงสิ่งที่กล่าวถึงว่ามีอะไรบ้าง ซึ่งคำช่วย to ในเอกสารประกอบการสอน มี 2 หน้าที่ใช้ และการใช้เชื่อมคำนามกับคำนามนี้มีในบทสุดท้ายของเอกสารประกอบการสอนเท่านั้นจึงอาจจะจดจำ วิธีการใช้ไม่ได้แม่นัก จึงอาจสรุปได้ว่าคำช่วยที่ประชากรใช้สับสนมากที่สุดเป็น คำช่วยที่มีวิธีใช้ซับซ้อน ไม่มีใช้ในบทเรียน บ่อยครั้ง และมีวิธีใช้มากกว่า 1 วิธี

ปัจจัยสำคัญที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำช่วยคือ ประชากรมักเลือกใช้คำช่วยตามตำแหน่ง ในประโยคหรือจากคำศัพท์ที่ตนคุ้นเคยโดยเฉพาะภาคแสดงที่เป็นกริยา โดยไม่ได้พิจารณาความหมายของประโยค โดยรวม

คำสำคัญ: ความเข้าใจ, คำช่วย, ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น, ลักษณะข้อผิดพลาด

¹ อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ABSTRACT

This research aims to study the understanding of using particles among basic Japanese language learners as well as the nature of errors and causes of using Japanese particles incorrectly by basic Japanese language learners. A 42-item multiple choice test was employed to measure particle comprehension. The population was 120 Rajabhat Rajanagarindra University students enrolled in the course of AGE211 Japanese for Communication in the first semester of the academic year 2021. Percentage was used for statistical analysis. The research findings showed that the population had a 48.27% average level of understanding in using particles. The particles that the population scored an average of less than 50 percent and the least in the top three were: the particle 'mo' which was used to express the accordance with the noun phrase(s) in the content of preceding sentence. As the meaning of preceding sentence should be considered, the particle 'mo' is difficult to use. Next, the particle 'kara,' showing the place where the move came from, is used only in the chapter 2 of the textbook of AGE211 Japanese for Communication and is not used in other chapters. Finally, the particle 'to' is used to connect nouns to show what is being said. There are two usages of the particle 'to' written in the textbook and this method to connect nouns is described in the last chapter so the population might not remember how to use it very well.

The key factors that caused errors of using particles were that the population often chose particles based on the position in sentences or from familiar words especially the predicate verbs without considering the holistic meaning of sentences.

KEYWORDS: Understanding, Particles, Basic Japanese Language, Error Characteristics

บทนำ

ในการเรียนภาษาญี่ปุ่น นอกจากจะเรียนรู้คำศัพท์ และวิธีการออกเสียงแล้ว การเรียนรู้หลักไวยากรณ์ก็เป็นสิ่งสำคัญด้วยเช่นกัน เพราะจะทำให้สามารถนำคำศัพท์มาจัดเรียงเป็นประโยคที่ต้องการสามารถใช้สื่อสารได้

ภาษาไทยจัดเป็นภาษารูปคำโดด (Isolating Language) เมื่อประกอบคำเป็นประโยคจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ แต่จะแสดงความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์โดยใช้ลำดับคำ (Word Order) มีโครงสร้างประโยคแบบ ประธาน-กริยา-กรรม (SVO) ซึ่งแตกต่างจากภาษาญี่ปุ่นที่เป็นภาษารูปคำติดต่อกัน (Agglutinative Language) ซึ่งเมื่อประกอบคำเป็นประโยค จะใช้หน่วยคำหลายหน่วยคำเรียงต่อกันโดยเห็นรอยต่อระหว่างหน่วยคำอย่างชัดเจน มีโครงสร้างประโยคแบบ ประธาน-กรรม-กริยา (SOV) (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2560, น. 16, 237, 476) นอกจากนี้ ในภาษาญี่ปุ่นยังมีการใช้คำช่วย (Particle) เพื่อบ่งชี้หน้าที่ของนามวลีที่ปรากฏหน้าคำช่วย ซึ่งในระบบไวยากรณ์ไทยไม่มีการใช้คำช่วย เพื่อแสดงหน้าที่ของคำต่าง ๆ ที่ประกอบกันเป็นประโยค

- (1) Haha-ga Ken-ni okashi-o ageta.
แม่-NOM เคน-DAT ขนม-ACC ให้ -PST
“แม่ให้ขนมเคน”
- (2) Ken-ga yuuenchi-ni itta.
เคน-NOM สเวนสนุก-GOAL ไป-PST
“เคนไปสเวนสนุก”

ประโยค (1) คำว่า haha (แม่) มีคำช่วย ga วางไว้หลังคำเพื่อแสดงประธานของประโยค คำว่า Ken (ชื่อคน) มีคำช่วย ni วางไว้หลังคำเพื่อแสดงกรรมรอง ส่วนคำว่า okashi (ขนม) มีคำช่วย o วางไว้หลังคำเพื่อแสดงกรรมตรง ส่วนในประโยค (2) คำว่า Ken (ชื่อคน) มีคำช่วย ga วางไว้หลังคำเพื่อแสดงประธานของประโยค ส่วนหลังคำว่า yuuenchi มีคำช่วย ni วางไว้ด้านหลังคำเพื่อแสดงจุดหมายของการเคลื่อนที่จะสังเกตเห็นว่า คำช่วย ni ในประโยค (1) และ (2) นี้มีหน้าที่ที่แตกต่างกัน

จากประโยคตัวอย่าง (1) และ (2) ข้างต้น จะเห็นคำช่วยจะวางไว้หลังคำต่าง ๆ เพื่อแสดงความหมายและความสัมพันธ์ของคำนั้น ๆ กับคำอื่น ๆ ในประโยค ดังนั้น

คำช่วยจึงเป็นหน่วยคำที่มีบทบาทสำคัญมากในภาษาญี่ปุ่น ช่วยทำให้เนื้อความของประโยคมีความสมบูรณ์ชัดเจน และสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นเป็นหน่วยคำไม่อิสระ (Bound Morpheme) ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ จัดเป็นคำหน้าที่ (Function Word) เนื่องจากไม่มีความหมายด้านคำศัพท์ในตัวเอง ต้องใช้ในตำแหน่งหลังคำหรือประโยคเพื่อแสดงความหมายของคำหรือประโยคนั้น ๆ (Tamamura, 2008; ตาเกอิโร โทมิต้า, 2548, น. 279; สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข, พัชรพร แก้วกฤษฎาภรณ์ และ สมเกียรติ เสงวกิจวิช, 2553, น. 5; ญัฐสิริ ทับทิม, 2557, น. 135; นุชบา บรรจงมณี, วันชัย สิลพัทธ์กุล, ประภา แสงทองสุข และนานาอะ คูมาโนะ, 2564)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนคำช่วยและจากประสบการณ์การสอนภาษาญี่ปุ่นให้แก่ผู้เรียนชาวไทยพบว่า ผู้เรียนมักสับสนกับการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่น และการนำไปใช้สร้างประโยคเพื่อสื่อสารได้ถูกต้องนั้นเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก และมักจะใช้ผิดบ่อยครั้งแม้จะเรียนภาษาญี่ปุ่นมาหลายปีแล้วก็ตาม (Morita, 1990, p. 171; Kayama, 2017, p. 113) สาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนมักจะใช้คำช่วยผิดพลาดอาจเกิดจากคำช่วยมีใช้อยู่เป็นจำนวนมาก และแต่ละคำก็จะมีหน้าที่ที่แตกต่างกันไป และยิ่งไปกว่านั้นคำช่วยบางคำยังมีหน้าที่มากกว่า 1 หน้าที่อีกด้วย จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมักสับสนและใช้คำช่วยผิดพลาดได้ เช่น

- (3) *Daigaku-ni gohan-o tabeta.
มหาวิทยาลัย-LOC ข้าว-ACC กิน-PST
“กินข้าวที่มหาวิทยาลัย”
- (4) *Ootoo-wa keeki-o kukkii-o tabeta.
น้อง-TOP เค้ก-ACC ลูกก็-ACC กิน-PST
“น้องกินเค้กและกล้วย”
- (5) *Itsumo nanji-o okimasu ka.
ปกติ ก็โมง-ACC ตื่น-NON-PST Q
“ปกติตื่นก็โมง”

ประโยค (3) (4) และ (5) เป็นประโยคที่ใช้คำช่วยผิดพลาด โดยประโยค (3) ควรใช้คำช่วย de เพื่อแสดงสถานที่เกิดเหตุการณ์แทนคำช่วย ni ซึ่งแสดงที่ตั้งหรือจุดหมายในการเคลื่อนที่ ประโยค (4) ควรใช้คำช่วย

to เพื่อแสดงการเชื่อมคำนามในความหมายว่า “และ” หรือ “กับ” แทนคำช่วย o ที่แสดงกรรมตรง ส่วนประโยค (5) ควรใช้คำช่วย ni เพื่อแสดงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ แทนคำช่วย o ที่แสดงกรรมตรง

นอกจากนี้ในโครงสร้างประโยคเดียวกัน ถ้าใช้คำช่วยแตกต่างกันความหมายของประโยคก็จะแตกต่างกันไปด้วย เช่น

(6) Sakana-o tabemashita.

ปลา-ACC กิน-PST

“กินปลา”

(7) Sakana-ga tabemashita.

ปลา-NOM กิน-PST

“ปลากิน”

ผู้พูดประโยค (6) วางคำช่วย o ไว้หลัง sakana หมายถึง “ใครสักคนกินปลา” เนื่องจากคำช่วย o แสดงกรรมตรงของประโยค ส่วนประโยค (7) ผู้พูดวางคำช่วย ga ไว้หลัง sakana หมายถึง “ปลากินอะไรสักอย่าง” เนื่องจากคำช่วย ga แสดงประธานของประโยค ดังนั้นแม้ว่าประโยคจะไม่ผิดหลักไวยากรณ์ แต่ถ้าเลือกใช้คำช่วยผิดพลาดก็อาจจะทำให้ไม่สามารถสื่อสารได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริงได้ ในการเรียนภาษาต่างประเทศ แม้จะหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาผิดพลาดไม่ได้ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการใช้คำช่วยเหล่านี้เป็นสิ่งที่สามารถแก้ไขหรือลดจำนวนความผิดพลาดลงได้ ถ้ารู้สาเหตุที่แท้จริงจากการวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดของผู้เรียน โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับภาษาที่สอง (Second Language Acquisition) และการรับภาษาต่างประเทศ (Foreign Language Acquisition) ที่นักภาษาศาสตร์และนักวิชาการด้านภาษาจำนวนมากที่ได้คิดค้นขึ้นมาเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเพื่อหาหนทางในการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศให้ดีขึ้น แนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่สำคัญมีดังนี้

แนวคิดแรก คือ แนวคิดเรื่องการวิเคราะห์เปรียบเทียบต่าง (Contrastive Analysis) ของ Lado (1957) แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับความพยายามในการป้องกันไม่ให้มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นในการเรียนภาษา

ต่างประเทศโดยวิธีการที่ใช้ก็คือการเปรียบเทียบภาษาแม่และภาษาต่างประเทศเพื่อหาความแตกต่างอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ ซึ่งผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบนี้จะช่วยให้สามารถคาดคะเนความยากง่ายในการเรียนภาษา รวมทั้งยังใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในกระบวนการเรียนได้

ส่วนแนวคิดทฤษฎีต่อมา คือ การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis) ซึ่งนำเสนอโดย Corder (1967) แนวคิดนี้เห็นว่าการมุ่งเปรียบเทียบภาษาเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่เพียงอย่างเดียวไม่น่าเพียงพอ เนื่องจากข้อผิดพลาดในการเรียนภาษาสามารถเกิดได้จากหลายปัจจัย นอกจากนี้ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นยังเป็นเพียงกระบวนการหนึ่งในการเรียนภาษา Corder ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เชิงบวกของผู้เรียนซึ่งจะสนับสนุนการเรียน และยังมีแนวคิดที่ว่าผู้เรียนควรได้มีส่วนร่วมในกระบวนการค้นพบภาษาโดยผู้เรียนจะตั้งสมมติฐานตามข้อมูลภาษาที่รับเข้าและตรวจสอบสมมติฐานนั้นผ่านภาษาที่เรียน สำหรับมุมมองนี้ข้อผิดพลาดจึงไม่ใช่สิ่งเลวร้ายที่ต้องหลีกเลี่ยง แต่ยังมีมีความสำคัญในการพัฒนาภาษาของผู้เรียนอีกด้วย

สำหรับแนวคิดที่สามเป็นแนวคิดเกี่ยวกับอันตรกิริยาหรือภาษาระหว่างกลาง (Interlanguage) ของ Selinker (1972) แนวคิดนี้เห็นว่าอันตรกิริยาเป็นรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนสร้างขึ้นในระหว่างที่เรียนภาษาต่างประเทศหนึ่ง ๆ แม้อาจจะมีข้อผิดพลาดอยู่บ้าง แต่ข้อผิดพลาดเหล่านี้จะมีลักษณะเป็นระบบ และจะไม่คงอยู่ตลอดไป โดยจะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเมื่อผู้เรียนได้พัฒนาทักษะภาษาที่เรียนจนเหมือนหรือใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาแล้ว

เมื่อพิจารณาแนวคิดข้างต้นทั้ง 3 แนวคิดแล้วจะพบว่าต่างก็ให้ความสำคัญกับข้อผิดพลาดทางภาษา แม้ว่าจะมองในแง่มุมมองที่ต่างกัน สำหรับผู้วิจัยแล้วเห็นว่าแนวคิดเกี่ยวกับอันตรกิริยาแม้ว่าจะไม่สร้างความกังวลเกี่ยวกับข้อผิดพลาดเท่าใดนัก แต่สำหรับหลักสูตรการเรียนภาษาระยะสั้นนั้นอาจจะยังไม่เห็นผลได้ภายใน

ระยะเวลาที่จำกัด การวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดร่วมด้วยน่าจะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการภาษาที่ดีขึ้นได้ โดย Richards & Schmidt (2002, p. 184) ก็ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดว่า 1) เพื่อระบุกลยุทธ์ที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนรู้ภาษา 2) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในผู้เรียน 3) เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานแก้ไขปัญหาคำที่พบบ่อยในการเรียนหรือใช้เพื่อเตรียมสื่อการสอน นอกจากนี้ Sompong (2014, p. 124) ได้กล่าวถึงข้อดีของการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สอนได้ เช่น ใช้วางแผนการสอน การพัฒนาสื่อการสอน และพัฒนาวิธีสอน ข้อผิดพลาดเหล่านี้จะช่วยให้ผู้สอนตระหนักถึงข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งกับนักเรียน และยังช่วยเฝ้าระวังปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักเรียนได้ด้วย

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ประเมินความเข้าใจในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นของประชากรในครั้งนี้ หลังจากได้ผลประเมินความเข้าใจแล้ว ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และหาสาเหตุที่น่าจะทำให้เกิดข้อผิดพลาด

งานวิจัยเกี่ยวกับคำช่วยภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สามารถจำแนกงานวิจัยออกได้เป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกจะเป็นงานวิจัยที่ศึกษาคำช่วยที่เป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนชาวไทยในภาพรวม ได้แก่งานต่อไปนี้

งานของสร้อยสุตา ณ ระนอง (2546) ศึกษาปัญหาการใช้ คำช่วยในเรียงความของนักศึกษาเอกภาษาญี่ปุ่นจำนวน 207 ฉบับ เป็นเวลาต่อเนื่อง 2 ปี งานของปราณี จงสุจริตธรรม (2549) ศึกษาคำช่วยที่เป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ในปีการศึกษา 2545-2547 จำนวน 13,267 คน และงานของ Hironaka และ Fumiyasu (2555) ศึกษาคำช่วยที่เป็นปัญหาของผู้เรียนชาวไทยโดยใช้แบบทดสอบกับนักเรียนหลักสูตร Intensive Japanese Twinning Program จำนวน 59 คน ส่วนงานวิจัยกลุ่มที่ 2 จะเป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษาเฉพาะคำช่วยบางคำ เช่น งานของ Karnnim (2013) ที่ศึกษาการใช้คำช่วย wa และคำช่วย ga โดยใช้แบบทดสอบกับนักศึกษาชาวไทย 105 คน

และนักศึกษาชาวญี่ปุ่น 100 คน งานของสมเกียรติ เสงวนกิจจวนิช (2557) ศึกษาปัญหาการใช้คำช่วยแสดงสถานที่ ni และ de ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยที่เรียนภาษาญี่ปุ่น คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-5 จำนวน 167 คน โดยใช้แบบสำรวจ จำนวน 38 ข้อ และงานของกนก รุ่งกิริติกุล, ชฎาภรณ์ จันทร์ประเสริฐ, รุ่งฤดี เสียวกิตติกุล, วันชัย สิลพัทธ์กุล, และหทัยวรรณ เจียมกิริติกานนท์ (2563) ที่ศึกษาสัมฤทธิ์ผลความเข้าใจเรื่องคำช่วยชี้สถานที่ ni, de และ o ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่เรียนด้วยวิธีการเรียนการสอนแบบทางตรง ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1-4 จำนวน 54 คน โดยอาศัยมุมมองเรื่องการวัดผลการบรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ตามทฤษฎีของบลูม (Bloom's Taxonomy)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย พบว่า คำช่วยยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับผู้เรียนชาวไทย แม้ว่าจะเป็นผู้เรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางหรือชั้นสูงแล้วก็ตาม นอกจากนี้ยังพบว่างานวิจัยส่วนมากเป็นงานวิจัยที่ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา แต่งานวิจัยที่มุ่งศึกษากลุ่มผู้เรียนที่ไม่ได้เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกนั้นยังมีไม่มากนัก ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งศึกษาการใช้คำช่วยของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นที่ไม่ได้เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจในการใช้คำช่วย รวมถึงวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดและปัญหาในการใช้คำช่วยของผู้เรียนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นสำหรับผู้เรียนชาวไทยที่ไม่ได้เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้น
2. เพื่อศึกษาลักษณะข้อผิดพลาดและสาเหตุในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นผิดพลาดของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัย คือ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ที่ลงทะเบียนเรียน รายวิชา AGE211 ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารเป็น วิชาพื้นฐาน ในภาคเรียนที่ 1 (มิถุนายน-กันยายน) ปีการศึกษา 2564 จำนวน 120 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบ แบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question) ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น มีเนื้อหาใช้วัดความเข้าใจในการใช้คำช่วย ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น จำนวน 42 ข้อ แบบทดสอบแต่ละข้อ

ตารางที่ 1 คำช่วยเป้าหมายในแบบทดสอบ

จะเป็นประโยคเดี่ยวหรือบทสนทนาสั้น และเว้นตำแหน่ง คำช่วยเป้าหมายที่ต้องการทดสอบให้ประชากรเลือกตอบ จากตัวเลือกที่กำหนดให้

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบอ้างอิงเนื้อหาจาก เอกสารประกอบการสอนรายวิชา AGE211 ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร (กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร, 2564) จำนวนทั้งสิ้น 10 บท

2. คัดเลือกคำช่วยที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอนรายวิชา AGE211 ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร ได้คำช่วยที่มีหน้าที่แตกต่างกันทั้งสิ้นจำนวน 14 หน้าที่ จากคำช่วย 10 คำ ดังแสดงในตารางที่ 1

ลำดับ	คำช่วย	หน้าที่	ตัวอย่างประโยค	ข้อที่
1	ka	ใช้แสดงคำถามโดยเติมไว้ท้ายประโยค	Kaishain desu <i>ka</i> . (เป็นพนักงานบริษัทหรือครับ)	7, 21, 35
2	kara	2.1 ใช้แสดงจุดเริ่มต้นของเวลา	10 ji <i>kara</i> desu. (เริ่ม 10 โมง)	5, 19, 33
		2.2 ใช้แสดงจุดเริ่มต้นของสถานที่	Nihon <i>kara</i> kimashita. (มาจากประเทศญี่ปุ่น)	4, 18, 32
3	de	3.1 ใช้บอกวิธีการเดินทาง	Takushii <i>de</i> ikimasu. (ไปโดยรถแท็กซี่)	1, 15, 29
		3.2 ใช้แสดงภาษา	Taigo <i>de</i> หนังสือ desu. (ภาษาไทยเรียกว่าหนังสือ)	2, 16, 30
4	to	4.1 ใช้เชื่อมคำนามกับคำนาม	Keeki <i>to</i> kukkii o kaimasu. (ซื้อเค้กกับคุกกี้)	12, 26, 40
		4.2 ใช้บอกผู้ที่ร่วมกระทำกริยากับประธาน	Tomodachi <i>to</i> ikimasu. (ไปกับเพื่อน)	11, 25, 39
5	ni	ใช้บอกจุดหมายในการเคลื่อนที่	Umi <i>ni</i> ikimasu. (ไปทะเล)	10, 24, 38
6	no	6.1 ใช้เชื่อมคำนาม 2 คำ ในรูป “คำนาม1 no คำนาม2” โดยคำนาม1 ทำหน้าที่ขยาย บอกรายละเอียดเพิ่มเติมของคำนาม2	Keshigomu wa isu <i>no</i> shita desu. (ยางลบอยู่ใต้เก้าอี้)	8, 22, 36
		6.2 ใช้เชื่อมคำนาม 2 คำ เข้าด้วยกันในรูป “คำนาม1 no คำนาม2” โดยคำนามคำแรกแสดงเป็นเจ้าของของคำนามคำที่สอง	Sore wa watashi <i>no</i> enpitsu desu. (นั่นเป็นดินสอของผม)	9, 23, 37
7	wa	ใช้แสดงหัวเรื่องของประโยค	Watashi <i>wa</i> Tajjin desu. (ผมเป็นคนไทย)	3, 17, 31
8	made	ใช้แสดงจุดสิ้นสุดของเวลา	Kaigi wa 5 ji <i>made</i> desu. (ประชุมเลิก 5 โมง)	6, 20, 34
9	mo	ใช้แสดงว่าคำนามนั้นมีลักษณะเช่นเดียวกันกับสิ่งที่กล่าวมาแล้ว	Watashi wa Tajjin desu. Ano hito <i>mo</i> Tajjin desu. (ผมเป็นคนไทย เขาก็เป็นคนไทย)	14, 28, 42
10	o	ใช้แสดงกรรมตรง	Terebi <i>o</i> mimasu. (ดูโทรทัศน์)	13, 27, 41

3. ผู้วิจัยออกแบบให้แบบทดสอบชุดนี้มีการเลือกคำช่วยเป้าหมายที่มีหน้าที่เหมือนกันจำนวน 3 ข้อ เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าประชากรมีความเข้าใจการใช้คำช่วย นั้น ๆ จริง เช่น ข้อสอบข้อที่ 7, 21, 35 ต้องเลือกใช้คำช่วย ka เพื่อแสดงว่าเป็นประโยคคำถาม ทั้ง 3 ข้อ เพื่อให้ผลการศึกษาที่ได้สามารถแสดงถึงความเข้าใจในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นของผู้เรียนได้จริง และเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดและปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ

4. แบบทดสอบในแต่ละข้อจะมีภาพประกอบเพื่อช่วยอธิบายให้ประชากรเข้าใจประโยคแบบสอบถามมากยิ่งขึ้น

5. ให้ผู้เชี่ยวชาญภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นอาจารย์ชาวญี่ปุ่น 1 คน และอาจารย์ชาวไทย 2 คน หาค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ (Index of Item-objective Congruence) รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมก่อนนำมาใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนรายวิชา AGE221 ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสารในภาคเรียนที่ 1 (มิถุนายน - กันยายน) ปีการศึกษา 2564 โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนประจำแต่ละกลุ่มเรียนให้ส่งลิงก์แบบทดสอบให้ประชากร และใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 - 30 ตุลาคม 2564

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมผลแบบทดสอบแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อสอบที่มีคำตอบเป็นคำช่วยเป้าหมายที่เหมือนกันจำนวน 3 ข้อ มาหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ระดับความเข้าใจในการใช้คำช่วยเป้าหมายนั้น ๆ โดยค่าร้อยละแต่ละรายการหมายถึงมีความเข้าใจในการใช้คำช่วยในระดับต่าง ๆ ดังนี้

ค่าร้อยละ 90.00 – 100.00 ดีเยี่ยม

ค่าร้อยละ 80.00 – 89.99 ดีมาก

ค่าร้อยละ 70.00 – 79.99 ดี

ค่าร้อยละ 60.00 – 69.99 ปานกลาง

ค่าร้อยละ 50.00 – 59.99 พอใช้

ค่าร้อยละ 40.00 – 49.99 ต่ำ

ค่าร้อยละ 00.00 – 39.99 ต่ำมาก

จากนั้นจึงนำคำช่วยเป้าหมายที่ประชากรทำคะแนนได้ต่ำกว่าค่าร้อยละ 50 ซึ่งจัดว่ามีความเข้าใจในการใช้คำช่วยในระดับต่ำ และระดับต่ำมาก มาวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดและสาเหตุที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดนั้น

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความเข้าใจในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นพบว่าประชากรจำนวน 120 คน ทำแบบทดสอบจำนวน 42 ข้อ ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 48.27 หมายความว่าประชากรมีความเข้าใจในการใช้คำช่วยในระดับต่ำ และเมื่อวิเคราะห์ความเข้าใจในการใช้คำช่วยตามหน้าที่จำนวน 14 รายการ พบว่าประชากรมีระดับความเข้าใจในการใช้คำช่วยดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบการใช้คำช่วยตามหน้าที่

รายการ ที่	คำช่วย	หน้าที่	คะแนน ร้อยละ	ระดับความ เข้าใจในการ ใช้คำช่วย
1	ka	ใช้แสดงคำถามโดยเติมไว้ท้ายประโยค	81.94	ดีมาก
2	o	ใช้แสดงกรรมตรง	75.28	ดี
3	wa	ใช้แสดงหัวเรื่องของประโยค	70.28	ดี
4	kara	ใช้แสดงจุดเริ่มต้นของเวลา	69.44	ปานกลาง
5	made	ใช้แสดงจุดสิ้นสุดของเวลา	66.67	ปานกลาง
6	ni	ใช้บอกจุดหมายในการเคลื่อนที่	64.44	ปานกลาง
7	no	ใช้เชื่อมคำนาม 2 คำ ในรูป “คำนาม1 no คำนาม2” โดยคำนาม 1 ทำหน้าที่ขยายบอกรายละเอียดเพิ่มเติมของคำนาม2	62.50	ปานกลาง
8	de	ใช้บอกวิธีการเดินทาง	42.78	ต่ำ
9	no	ใช้เชื่อมคำนาม 2 คำ เข้าด้วยกันในรูป “คำนาม1 no คำนาม2” โดยคำนาม1 แสดงเป็นเจ้าของของคำนาม2	35.83	ต่ำมาก
10	de	ใช้แสดงภาษา	35.00	ต่ำมาก
11	to	ใช้บอกผู้ที่ร่วมกระทำกริยากับประธาน	23.33	ต่ำมาก
12	mo	ใช้แสดงให้เห็นว่าคำนามนั้นมีลักษณะเช่นเดียวกันกับสิ่งที่กล่าวมาแล้ว	21.67	ต่ำมาก
13	kara	ใช้แสดงจุดเริ่มต้นของสถานที่	15.28	ต่ำมาก
14	to	ใช้เชื่อมคำนามกับคำนาม	11.39	ต่ำมาก
คะแนนเฉลี่ยการใช้คำช่วยจากแบบทดสอบจำนวน 42 ข้อ			48.27	ต่ำ

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนแบบทดสอบของประชากร โดยเรียงตามลำดับคะแนนร้อยละของคำช่วยที่ประชากรทำได้สูงสุดมายังคำช่วยที่ทำได้น้อยที่สุด จำนวน 14 รายการ

เมื่อพิจารณาคะแนนในตารางที่ 2 พบว่ามีคำช่วยจำนวน 7 รายการที่ประชากรได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ คำช่วย ka แสดงคำถามมีคะแนนร้อยละ 81.94 แสดงว่าประชากรมีความเข้าใจในการใช้คำช่วยดีมาก ส่วนคำช่วย o แสดงกรรมตรงมีคะแนนร้อยละ 75.28 และคำช่วย wa แสดงหัวเรื่องของประโยคมีคะแนนร้อยละ 70.28 แสดงว่าประชากรมีความเข้าใจในการใช้คำช่วยในระดับดี ส่วนคำช่วย kara แสดงจุดเริ่มต้นของเวลามีคะแนนร้อยละ 69.44 คำช่วย made แสดงจุดสิ้นสุดของเวลามีคะแนนร้อยละ 66.67 คำช่วย ni

แสดงจุดหมายในการเคลื่อนที่มีคะแนนร้อยละ 64.44 และคำช่วย no เชื่อมคำนาม 2 คำ ในรูป “คำนาม 1 no คำนาม 2” โดยคำนาม 1 ทำหน้าที่ขยายบอกรายละเอียดเพิ่มเติมของคำนาม 2 มีคะแนนร้อยละ 62.50 ซึ่งคำช่วยทั้ง 4 รายการนี้ ประชากรมีความเข้าใจในการใช้คำช่วยในระดับปานกลาง

ส่วนคะแนนในตารางรายการที่ 8-14 นั้น มีคะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 โดยคำช่วย de แสดงวิธีการเดินทางมีคะแนนร้อยละ 42.78 แสดงว่าประชากรมีความเข้าใจในการใช้คำช่วยในระดับต่ำ ส่วนคำช่วยที่เหลืออีก 6 รายการ ได้แก่ คำช่วย no เชื่อมคำนาม 2 คำ เข้าด้วยกันในรูป “คำนาม 1 no คำนาม 2” โดยคำนาม 1 แสดงเป็นเจ้าของของคำนาม 2 มีคะแนนร้อยละ 35.83 คำช่วย de แสดงภาษามีคะแนนร้อยละ 35.00

คำช่วย to แสดงผู้ที่ร่วมกระทำกริยากับประธาน มีคะแนนร้อยละ 23.33 คำช่วย mo แสดงให้เห็นว่า คำนามนั้นมีลักษณะเช่นเดียวกับสิ่งที่กล่าวมาแล้ว มีคะแนนร้อยละ 21.67 คำช่วย kara แสดงจุดเริ่มต้นของสถานที่ มีคะแนนร้อยละ 15.28 คำช่วย to เชื่อม คำนามกับคำนาม มีคะแนนร้อยละ 11.39

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคำช่วยที่ถูกต้องและการใช้คำช่วยที่ผิดพลาด

ที่	หน้าที่	คำช่วยที่ถูกต้อง	คะแนนร้อยละ	คำช่วยที่ผิดพลาด	คะแนนร้อยละ
1	ใช้เชื่อมคำนามกับคำนาม	to	11.39	wa	54.72
2	ใช้แสดงจุดเริ่มต้นของสถานที่	kara	15.28	ni	49.17
3	ใช้แสดงว่าคำนามนั้นมีลักษณะเช่นเดียวกับสิ่งที่กล่าวมาแล้ว	mo	21.67	wa	48.06
4	ใช้บอกผู้ที่ร่วมกระทำกริยากับประธาน	to	23.33	ni	45.56
5	ใช้แสดงภาษา	de	35.00	no	19.44
6	ใช้เชื่อมคำนาม 2 คำ เข้าด้วยกันในรูปแบบ “คำนาม 1 no คำนาม 2” โดยคำนาม 1 แสดงเป็นเจ้าของของคำนาม 2	no	35.83	wa	24.44
7	ใช้บอกวิธีการเดินทาง	de	42.78	ni	25.83

ในตารางที่ 3 ผู้วิจัยแสดงการเปรียบเทียบคำช่วยที่ประชากรทำได้ถูกต้องกับคำช่วยที่ผิดพลาดที่ประชากรเลือกใช้มากที่สุดในรายการนั้น ๆ โดยเรียงลำดับจากรายการที่มีคะแนนน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดและวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้เลือกใช้คำช่วยผิด ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

รายการที่ 1 ได้แก่ แบบทดสอบข้อ 12 ข้อ 26 และข้อ 40 มีคำช่วยเป้าหมายที่ต้องตอบเหมือนกันคือ คำช่วย to ที่ใช้เชื่อมคำนามกับคำนาม โดยประชากรทำได้ถูกต้องมีคะแนนร้อยละ 11.39

ข้อ 12 Pan __ aisukuriimu o tabemasu.

ข้อ 26 Hasami __ nooto o kaimasu.

ข้อ 40 Biiru __ uisukii o nomimasu.

ส่วนคำช่วยที่ผิดพลาดที่ประชากรเลือกตอบมากที่สุดคือคำช่วย wa มีคะแนนร้อยละ 54.72 ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ประชากรเลือกใช้คำช่วย wa สำหรับแบบทดสอบ 3 ข้อนี้ อาจเนื่องมาจากเป็นคำนามและปรากฏในตำแหน่งต้นซึ่งอยู่ในตำแหน่งที่สามารถเป็นหัวเรื่องของประโยคได้ จึงอาจเป็นไปได้ว่าประชากรคุ้นเคยกับ

ทั้ง 6 รายการนี้ ประชากรมีความเข้าใจในการใช้คำช่วยในระดับต่ำมาก

2. ผลการวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดในการใช้คำช่วยที่ประชากรทำคะแนนได้ไม่ถึงร้อยละ 50 จำนวน 7 รายการ แสดงไว้ในตารางที่ 3

คำนามที่ปรากฏต้นคำมักจะเป็นหัวเรื่อง จึงเลือกใช้คำช่วย wa โดยไม่ได้พิจารณาถึงความหมายที่แท้จริงของประโยค

รายการที่ 2 ได้แก่ แบบทดสอบข้อ 4 ข้อ 18 และข้อ 32 มีคำช่วยเป้าหมายที่ต้องตอบเหมือนกันคือ คำช่วย kara ที่ใช้แสดงจุดเริ่มต้นของสถานที่ โดยประชากรทำได้ถูกต้องมีคะแนนร้อยละ 15.28

ข้อ 4 Hajimemashite. Yamada Kaori desu. Nihon __ kimashita. Doozo yoroshiku onegaishimasu.

ข้อ 18 Wan-san wa Chuugoku __ kimashita.

ข้อ 32 Anda-san wa Mareeshia __ kimashita.

คำช่วยที่ผิดพลาดที่ประชากรเลือกตอบมากที่สุดคือคำช่วย ni มีคะแนนร้อยละ 49.17 ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ประชากรเลือกใช้คำช่วย ni สำหรับแบบทดสอบ 3 ข้อนี้ อาจเนื่องมาจากประชากรมีความคุ้นเคยกับโครงสร้างประโยค “สถานที่ ni kimasu” ซึ่งเป็นโครงสร้างประโยคพื้นฐานแสดงการเคลื่อนที่มายังจุดหมาย และประโยคในแบบทดสอบทั้ง 3 ข้อ ต่างก็มีคำกริยา kimashita ซึ่งหมายถึง “มา” ประชากรจึงเลือกใช้คำช่วย ni โดยไม่ได้พิจารณาความหมายเพิ่มเติมจาก

พินเขศวร์สาร ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2565

ภาพประกอบ เนื่องจากภาพประกอบในแบบทดสอบ ทั้ง 3 ข้อนี้ ล้วนแสดงการเคลื่อนที่ออกจากสถานที่ต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในแบบทดสอบ นอกจากนี้ ยังอาจเป็นไปได้ว่าประชากรอาจจะลืมโครงสร้างประโยค “สถานที่ kara kimashita” เนื่องจากปรากฏในบทที่ 2 เพียงบทเดียว จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้น

รายการที่ 3 ได้แก่แบบทดสอบข้อ 14 ข้อ 28 และข้อ 42 มีคำช่วยเป้าหมายที่ต้องตอบเหมือนกันคือ คำช่วย mo ที่ใช้แสดงให้เห็นว่าคำนามนั้นมีลักษณะเช่นเดียวกับสิ่งที่กล่าวมาแล้ว โดยประชากรทำได้ถูกต้องมี คะแนนร้อยละ 21.67

ข้อ 14 Tom-san wa Amerikajin desu. Rose-san ___ Amerikajin desu.

ข้อ 28 Kore wa kudamono desu. Are ___ kudamono desu.

ข้อ 42 Yamada-san wa hisho desu. Kanya-san ___ hisho desu.

คำช่วยที่ผิดพลาดที่ประชากรเลือกตอบมากที่สุดคือคำช่วย wa มีคะแนนร้อยละ 48.06 ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ประชากรเลือกใช้คำช่วย wa สำหรับแบบทดสอบ 3 ข้อนี้ อาจเนื่องมาจากประชากรมีความคุ้นเคยกับโครงสร้างประโยค “คำนาม 1 wa คำนาม 2 desu” และคำศัพท์ในประโยคที่ 2 ของแต่ละข้อก็เป็นคำนาม และอยู่ในตำแหน่งที่เป็นหัวเรื่องของประโยคได้ ประชากรจึงเลือกตอบคำช่วย wa โดยไม่ได้พิจารณาถึงความหมายที่แท้จริง

ข้อผิดพลาดนี้คล้ายกับข้อผิดพลาดในแบบทดสอบรายการที่ 1 ที่ประชากรเลือกใช้คำช่วย wa แสดงหัวเรื่องของประโยค โดยพิจารณาจากประเภทของคำศัพท์และตำแหน่งที่ปรากฏเท่านั้น โดยไม่ได้พิจารณาความหมายของประโยค

รายการที่ 4 ได้แก่ แบบทดสอบข้อ 11 ข้อ 25 และข้อ 39 มีคำช่วยเป้าหมายที่ต้องตอบเหมือนกันคือ คำช่วย to ที่ใช้บอกผู้ที่ร่วมกระทำกริยากับประธาน โดยประชากรทำได้ถูกต้องมีคะแนนร้อยละ 23.33

ข้อ 11 Watashi wa kazoku ___ ikimasu.

ข้อ 25 Watashi wa tomodachi ___ ikimasu.

ข้อ 39 Watashi wa kanojo ___ ikimasu.

คำช่วยที่ผิดพลาดที่ประชากรเลือกตอบมากที่สุดคือคำช่วย ni มีคะแนนร้อยละ 45.56 ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ประชากรเลือกใช้คำช่วย ni สำหรับแบบทดสอบ 3 ข้อนี้ อาจเนื่องมาจากประชากรคุ้นเคยกับโครงสร้างประโยค “สถานที่ ni ikimasu” ซึ่งเป็นโครงสร้างประโยคพื้นฐานแสดงการเคลื่อนที่ไปยังจุดหมายต่าง ๆ และประโยคในแบบทดสอบทั้ง 3 ข้อล้วนมีคำกริยา ikimasu ปรากฏท้ายประโยคทั้งสิ้น ประชากรจึงเลือกใช้คำช่วย ni เพื่อแสดงจุดหมายของการเคลื่อนที่ โดยไม่ได้พิจารณาความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏว่าเป็นคำศัพท์เกี่ยวกับบุคคล และก็อาจเป็นไปได้ว่าประชากรไม่เข้าใจคำศัพท์ที่หมายถึงบุคคลและอาจคิดว่าเป็นคำศัพท์ที่หมายถึงสถานที่

ลักษณะข้อผิดพลาดของแบบทดสอบ 3 ข้อนี้ มีความคล้ายคลึงกับข้อผิดพลาดของแบบทดสอบในรายการที่ 2 เป็นอย่างมาก แสดงให้เห็นว่าประชากรอาจใช้วิธีจดจำการใช้คำช่วยจากโครงสร้างประโยค โดยไม่ได้ตระหนักว่าโครงสร้างประโยคอาจมีหน่วยคำอื่น ๆ ปรากฏเพิ่มเติมได้ เช่น การเคลื่อนที่ด้วยยานพาหนะ และการเคลื่อนที่ไปพร้อมกับบุคคลอื่น จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในลักษณะนี้ขึ้น

รายการที่ 5 ได้แก่แบบทดสอบข้อ 2 ข้อ 16 และข้อ 30 มีคำช่วยเป้าหมายที่ต้องตอบเหมือนกันคือ คำช่วย de ที่ใช้แสดงภาษา โดยประชากรทำได้ถูกต้องมี คะแนนร้อยละ 35.00

ข้อ 2 Shuuseeki wa taigo ___ น้ำยาลบคำผิด desu.

ข้อ 16 พริก wa nihongo ___ toogarashi desu.

ข้อ 30 Mizu wa eego ___ WATER desu.

คำช่วยที่ผิดพลาดที่ประชากรเลือกตอบมากที่สุดคือคำช่วย no มีคะแนนร้อยละ 19.44 ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ประชากรเลือกใช้คำช่วย no สำหรับแบบทดสอบ 3 ข้อนี้ อาจเนื่องมาจากประชากรเห็นว่าเป็นคำศัพท์ที่ปรากฏหน้าช่องว่างและหลังช่องว่างที่ให้เติม คำช่วยนั้นเป็นคำนาม จึงเลือกใช้คำช่วย no เพื่อเชื่อม

คำนาม 2 คำ นั้นเข้าด้วยกัน โดยไม่ได้พิจารณาความหมายที่แท้จริงของประโยคเหล่านี้ว่ามีความหมายอย่างไร

รายการที่ 6 ได้แก่ แบบทดสอบข้อ 9 ข้อ 23 และข้อ 37 มีคำช่วยเป้าหมายที่ต้องตอบเหมือนกันคือ คำช่วย no ที่ใช้เชื่อมคำนาม 2 คำ เข้าด้วยกันในรูปแบบ “คำนาม 1 no คำนาม 2” โดยคำนาม 1 แสดงความเป็นเจ้าของของคำนาม 2 ประชากรทำได้ถูกต้องมีคะแนนร้อยละ 35.83

ข้อ 9 Kore wa Kimura-san ___ pen desu.

ข้อ 23 Sore wa watashi ___ keetaidenwa desu.

ข้อ 37 Sore wa sensee ___ tokee desu.

คำช่วยที่ผิดพลาดที่ประชากรเลือกตอบมากที่สุดคือคำช่วย wa มากที่สุด มีคะแนนร้อยละ 24.44 ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ประชากรเลือกใช้คำช่วย ni สำหรับแบบทดสอบ 3 ข้อนี้ อาจจะเป็นเนื่องมาจากความเข้าใจผิดเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง (Topic) ของประโยค เมื่อพิจารณาแบบทดสอบทั้ง 3 ข้อ จะเห็นว่าตำแหน่งหน้าช่องว่างที่เว้นไว้ให้เติมคำช่วยนั้นล้วนเป็นคำนามที่หมายถึงบุคคล จึงอาจเป็นไปได้ว่าประชากรมีความคุ้นเคยกับโครงสร้างประโยคที่มีบุคคลเป็นหัวข้อของประโยค จึงเลือกใช้คำช่วย wa สำหรับแบบทดสอบ 3 ข้อนี้ โดยไม่ได้พิจารณาความหมายที่แท้จริงของประโยคและไม่ได้สังเกตว่าทั้ง 3 ประโยคนี้นั้นมีคำช่วย wa แสดงหัวข้ออยู่แล้ว

แบบทดสอบรายการที่ 6 นี้มีความคล้ายคลึงกับแบบทดสอบรายการที่ 1 และแบบทดสอบรายการที่ 3 ที่ประชากรเลือกใช้คำช่วย wa แสดงหัวข้อของประโยคเพียงเพราะมีคำนามที่อยู่ต้นประโยค หรือเป็นคำศัพท์ที่หมายถึงบุคคล ก็จะทำให้คำเหล่านี้เป็นหัวข้อของประโยคโดยไม่ได้พิจารณาความหมายที่แท้จริงของประโยคเหล่านั้น

รายการที่ 7 ได้แก่ แบบทดสอบข้อ 9 ข้อ 23 และข้อ 37 มีคำช่วยเป้าหมายที่ต้องตอบเหมือนกันคือ คำช่วย de ที่ใช้บอกวิธีการเดินทาง โดยประชากรทำได้ถูกต้องมีคะแนนร้อยละ 42.78

ข้อ 1 Baiku ___ ikimasu.

ข้อ 15 Kuruma ___ ikimasu.

ข้อ 29 Takushii ___ ikimasu.

คำช่วยที่ผิดพลาดที่ประชากรเลือกตอบมากที่สุดคือคำช่วย ni มากที่สุด มีคะแนนร้อยละ 25.83 ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ประชากรเลือกใช้คำช่วย ni สำหรับแบบทดสอบ 3 ข้อนี้ อาจจะเป็นเนื่องมาจากประชากรคุ้นเคยกับรูปประโยค “สถานที่ ni ikimasu” ที่แสดงการเคลื่อนที่ไปยังสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งในประโยคข้างต้นนี้ล้วนมีคำกริยา ikimasu และนอกจากนี้อาจจะเป็นเนื่องมาจากประชากรไม่เข้าใจคำศัพท์ที่เป็นยานพาหนะ โดยอาจคิดว่าเป็นคำศัพท์ที่หมายถึงสถานที่จึงเลือกใช้คำช่วย ni สำหรับแบบทดสอบ 3 ข้อนี้

ข้อผิดพลาดลักษณะนี้มีความคล้ายคลึงกับข้อผิดพลาดของแบบทดสอบรายการที่ 2 และรายการที่ 4 เป็นอย่างมาก แสดงให้เห็นว่าประชากรจดจำรูปประโยค “สถานที่ ni ikimasu” ที่แสดงการเคลื่อนที่ไปยังจุดหมายต่าง ๆ โดยไม่ได้พิจารณาว่ารูปประโยคแสดงการเคลื่อนที่นั้นสามารถมีโครงสร้างอื่นเพิ่มเติมได้ด้วย

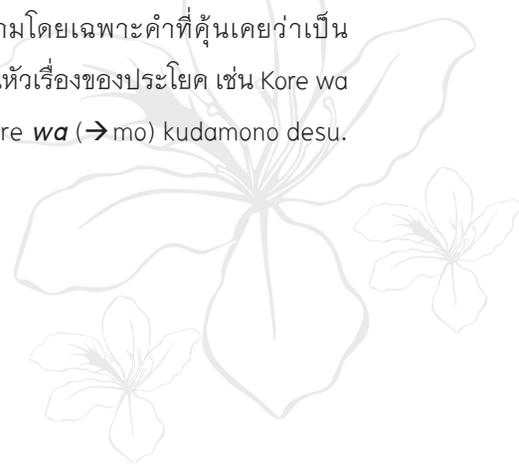
จากการวิเคราะห์ ลักษณะข้อผิดพลาดในการใช้คำช่วยจากแบบทดสอบ 7 รายการข้างต้น พบว่าลักษณะข้อผิดพลาดของประชากรเกิดขึ้นอย่างมีระบบ กล่าวคือมีข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำช่วยในโครงสร้างประโยคที่คล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำช่วยนั้นสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. ประชากรจดจำหน้าที่ของคำช่วยโดยอ้างอิงกับตำแหน่งคำ

1.1 คำที่ปรากฏในตำแหน่งต้นประโยคมักจะเป็นหัวข้อของประโยค เช่น *Pan **wa** (→ to) aisukuriimu o tabemasu. (ข้อ 12)

2. ประชากรจดจำหน้าที่ของคำช่วยโดยอ้างอิงกับประเภทหรือความหมายของคำ

2.1 คำนามโดยเฉพาะคำที่คุ้นเคยว่าเป็นหัวข้อก็มักจะทำให้เป็นหัวข้อของประโยค เช่น Kore wa kudamono desu. *Are **wa** (→ mo) kudamono desu. (ข้อ 28)

2.2 คำที่หมายถึงบุคคลมักจะทำให้เป็นหัวเรื่องของประโยค เช่น *Kore wa Kimura-san wa (→no) pen desu. (ข้อ 9)

3. ประชากรจดจำหน้าที่ของใช้คำช่วยโดยอ้างอิงกับโครงสร้างประโยครูปแบบต่าง ๆ

3.1 โครงสร้างประโยค “คำนาม 1 wa คำนาม 2 desu” เช่น Tom-san wa Amerikajin desu. *Rose-san wa (→mo) Amerikajin desu. (ข้อ 14)

3.2 โครงสร้างประโยคการเคลื่อนที่ “สถานที่ คำกริยา kimasu / ikimasu / kaerimasu” เช่น *Watashi wa kazoku ni (→to) ikimasu. (ข้อ 11)

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นจึงสรุปสาเหตุในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นผิดพลาดได้ว่าประชากรมักเลือกใช้คำช่วยจากการจดจำประเภทของคำและตำแหน่งคำ รวมทั้งโครงสร้างประโยคบางประเภท โดยไม่ได้พิจารณาความหมายโดยรวมของประโยคจึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำช่วยได้

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาความเข้าใจในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นโดยใช้ข้อมูลจากแบบทดสอบการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นของประชากรจำนวน 120 คน ได้คะแนนร้อยละ 48.27 หมายความว่าประชากรมีความเข้าใจในการใช้ในระดับต่ำ

2. การศึกษาลักษณะข้อผิดพลาดในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นของประชากรพบว่ามี การเกิดข้อผิดพลาดขึ้นอย่างมีระบบ โดยจะมีการเลือกใช้คำช่วยที่ผิดพลาดในโครงสร้างประโยคที่คล้ายคลึงกัน ส่วนสาเหตุในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นผิดพลาดนั้นพบว่าประชากรมักเลือกใช้คำช่วยโดยการจดจำประเภทของคำและตำแหน่งคำ รวมทั้งอ้างอิงจากโครงสร้างประโยคบางประเภทที่ตนคุ้นเคย โดยไม่ได้พิจารณาความหมายโดยรวมของประโยค

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ในการศึกษาความเข้าใจในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นโดยใช้แบบทดสอบ จำนวน 42 ข้อ พบว่า ประชากรมีความเข้าใจในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นในภาพรวมใน

ระดับต่ำ (คะแนนร้อยละ 48.27) ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากประชากรยังเรียนภาษาญี่ปุ่นมาไม่นานมากนักจึงอาจจะยังสับสนกับหน้าที่ของคำช่วยที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาคำช่วยที่ประชากรทำได้คะแนนมากที่สุด 3 รายการ พบว่าคำช่วยทั้ง 3 คำนี้ มีหน้าที่การใช้ที่ชัดเจน และปรากฏในเอกสารประกอบการสอนเพียง 1 หน้าที่ รวมถึงยังปรากฏในบทเรียนต่าง ๆ บ่อยครั้ง จึงทำให้ประชากรมีความคุ้นเคยและจดจำได้โดยง่าย จึงทำคะแนนได้ค่อนข้างสูง

ส่วนคำช่วยที่ประชากรทำได้คะแนนน้อยที่สุด 3 รายการนั้น ได้แก่ คำช่วย mo ที่ต้องใช้ให้สอดคล้องกับความหมายของประโยคที่นำมาก่อนซึ่งอาจจะสร้างความสับสนให้ประชากรได้ ส่วนคำช่วย kara ที่แสดงจุดเริ่มต้นของสถานที่ พบว่ามีปรากฏในเอกสารประกอบการสอนบทที่ 2 เท่านั้น ไม่ปรากฏในบทเรียนอื่น และคำช่วย to ที่ใช้เชื่อมคำนามกับคำนามนั้น เป็นการ使用方法ที่ 2 ซึ่งมีปรากฏในบทสุดท้ายของเอกสารประกอบการสอน ประชากรจึงอาจยังจำวิธีใช้ไม่ได้ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าคำช่วยที่ประชากรทำคะแนนเฉลี่ยได้ต่ำมาก 3 รายการนี้เป็นคำช่วยที่มีวิธีใช้ที่ซับซ้อน ไม่ปรากฏในบทเรียนบ่อยครั้ง และเป็นคำช่วยที่มีหน้าที่มากกว่า 1 หน้าที่

2. การวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดและสาเหตุในการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นผิดพลาดในงานวิจัยนี้ พบว่าเกิดจากความสับสนกับคำช่วยอื่น เนื่องจากแบบทดสอบเป็นแบบตัวเลือกจึงไม่ปรากฏลักษณะข้อผิดพลาดประเภทอื่น และลักษณะข้อผิดพลาดของประชากรเกิดขึ้นค่อนข้างเป็นระบบ กล่าวคือมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นซ้ำจากการเลือกใช้คำช่วยในโครงสร้างประโยคที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งข้อผิดพลาดเหล่านี้ น่าจะเกิดจากกลวิธีการจดจำการใช้คำช่วยของประชากร เช่น จำประเภทและตำแหน่งของคำในประโยค หรือจำโครงสร้างประโยคแล้วเลือกใช้คำช่วยตามที่ตนเองคุ้นเคย นอกจากนี้ผลการศึกษาก็เกี่ยวกับลักษณะการเลือกใช้คำช่วยนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมเกียรติ เศวตกิจวณิช (2557) ที่พบว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยมักจดจำวิธีการใช้คำช่วยจากตำแหน่งคำในประโยคหรือโครงสร้าง

ประโยคที่ตนเองคุ้นเคย เช่น โครงสร้างประโยค N ni N ga aru / iru ผู้เรียนก็จะเลือกใช้คำช่วยตาม ที่จดจำมา แต่เป็นโครงสร้างที่แตกต่างไปและถ้ามี คำแสดงตำแหน่งภายในประโยค เช่น ue (ด้านบน) ก็มีแนวโน้มที่จะเลือกใช้คำช่วย ni มากกว่า de ดังนั้นใน การสอนการใช้คำช่วย จึงควรชี้ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ ทั้งหน้าที่ของคำช่วย โครงสร้างประโยค และความหมาย โดยรวมของประโยคที่ผู้พูดหรือผู้เขียนต้องการสื่อสาร ก็น่าจะช่วยลดข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำช่วยได้ และ แม้ว่าข้อผิดพลาดต่าง ๆ หรือที่เรียกว่าอันตรายภาษาตาม แนวคิดของ Selinker (1972) ที่พบนี้ อาจจะหายไปเมื่อ เรียนอย่างต่อเนื่องในระดับที่สูงขึ้น แต่ผลการศึกษา จำนวนหนึ่งก็พบว่าอาจไม่ได้เป็นตามหลักการนี้เสมอไป เช่น การศึกษาของสร้อยสุดา ณ ระนอง (2546) ก็พบว่า แม้จะเป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางแล้ว แต่ก็มีการใช้ คำช่วยผิดอยู่ นอกจากนี้สำหรับหลักสูตรการเรียนภาษา ญี่ปุ่นที่ผู้เรียนมีเวลาเรียนไม่นาน การศึกษาลักษณะ ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจึงน่าจะช่วยป้องกัน และแก้ไขข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนชั้นต้น กลุ่มอื่นในอนาคตได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ลักษณะข้อผิดพลาดของประชากรที่พบว่า เกิดขึ้นอย่างมีระบบนั้นสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการป้องกันข้อผิดพลาดได้ ตั้งแต่การวางแผนการ จัดการเรียนรู้ออกแบบกิจกรรมและสื่อการสอน เพื่อป้องกันและลดข้อผิดพลาดที่พบนี้ได้

2. การสอนการใช้คำช่วยให้แก่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น ชั้นต้นชาวไทยนั้น ผู้สอนต้องตระหนักว่าในภาษาไทยนั้น ไม่มีหน่วยคำประเภทนี้ การสอนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ ในสิ่งที่ไม่มีอยู่ในภาษาแม่ของตนเองจึงอาจจะเป็นเรื่อง ยากอยู่บ้าง ผู้สอนจึงไม่ควรเร่งผู้เรียนให้จดจำคำช่วย ได้ในเวลาที่กำหนด แต่ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน ใช้ให้สม่ำเสมอ ก็จะสร้างความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ สื่อสารในภาษาญี่ปุ่นได้ในที่สุด เนื่องจากการสอนภาษา ต่างประเทศในชั้นเรียนมีข้อจำกัดมากมายที่ขัดขวาง ความสำเร็จในการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนั้นผู้สอน จึงควรจัดสรรความสมดุลในการสอนโครงสร้างภาษา กับ ความหมายโดยใช้รูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุผลที่ต้องการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรใช้วิธีการเก็บข้อมูลการใช้คำช่วยในรูปแบบ อื่นเพิ่มเติม เช่น การใช้คำช่วยในเรียงความ การใช้คำช่วย จากการเล่นบทบาท ก็จะสามารถทำให้สามารถวิเคราะห์ข้อ ผิดพลาดเกี่ยวกับการใช้คำช่วยได้หลายแง่มุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนก รุ่งเกียรติกุล, ชฎาภรณ์ จันทร์ประเสริฐ, รุ่งฤดี เลียวกิตติกุล, วันชัย สิลพัทธ์กุล, และหทัยวรรณ เจียมกิริติกานนท์. (2563). ผลการเรียนรู้คำช่วยชี้สถานที่ (ni, de, o) และการนำไปประยุกต์ใช้ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นผ่านกระบวนการเรียนการสอนแบบทางตรง. *วารสารอักษรศาสตร์*, 42(2), 279 – 303.
- กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร. (2564). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชา AGE211 ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร*. ฉะเชิงเทรา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ณัฐริกา ทับทิม. (2557). *ภาษาศาสตร์ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตาเกอิโร โทมิต้า. (2548). *ไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้ากรุ๊ป.
- บุษบา บรรจงมณี, วันชัย สิลพัทธ์กุล, ประภา แสงทองสุข, และนานาอะ คามาโนะ. (2564). *คำช่วย ช่วยด้วย!*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ปราณี จงสุริตธรรม. (2549). คำช่วยที่เป็นปัญหาสำหรับผู้สอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ*, 3, 53–64.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2560). *พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ทั่วไป) ฉบับราชบัณฑิตยสภา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข, พัชรพร แก้วกฤษฎา และสมเกียรติ เสงวกิจจวนิช. (2553). *โครงสร้างภาษาญี่ปุ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สร้อยสุดา ณ ระนอง (2546). *การศึกษาประโยคผิดในเรื่องความภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นและชั้นกลางของนักศึกษาชาวไทย: ปัญหาการใช้คำช่วย*. สืบค้นจาก https://kukr.lib.ku.ac.th/kukr_es/index.php?/BKN/search_detail/result/8713
- สมเกียรติ เสงวกิจจวนิช. (2557). การใช้คำช่วยชี้สถานที่ ni และ de ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย. *วารสารญี่ปุ่นศึกษา*, 30(2), 75 – 93.
- Corder, S.P. (1967). The significance of learners' errors. *International Review of Applied Linguistics*, 5, 161–170.
- Hironaka, T. & Fumiyasu, M. (2555). ปัญหาการใช้คำช่วยภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย-กรณีศึกษานักเรียนหลักสูตร Intensive Japanese Twinning Program ของมหาวิทยาลัยโตเกียวสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. *วารสารกระแสวัฒนธรรม*, 13(23), 27–45.
- Karnim, A. (2013). Taijin no nihongogakushuusha no wa to ga no shuutoku ni tsuite. *Kokubungakkaishi*, 40, 13–25.
- Kayama, Y. (2017). *The acquisition of particles in Japanese by elementary-level learners: Effects of studying methods*. Retrieved from <https://www.cajle.info/publications/conference-proceedings/cajle2017-proceedings/>
- Lado, R. (1957). *Linguistics across cultures: Applied linguistics and language teachers*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Morita, Y. (1990). *Nihogogaku to nihongokyooiku*. Tokyo: Bonjinsha.
- Richards, J.C. & Schmidt, R. (2002). *Dictionary of language teaching and applied linguistics*. (3rd ed.). London: Longman.
- Selinker, L. (1972). Interlanguage. *International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, 10(3), 219–231.
- Sompong, M. (2014). Error analysis. *Thammasat Review*, 16(2), 109–127.
- Tamamura, F. (2008). *Nihogogaku o manabu hito no tame ni*. Kyoto: Sekaishisoshu.